

Wstęp.

Ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia i mienia przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez:

- ☞ zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia, oraz zapewnienie sił i środków do ich zwalczania,
- ☞ prowadzenie działań ratowniczych.

Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, obowiązany jest w szczególności:

- ☞ przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- ☞ wyposażyć budynek, obiekt lub teren w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze, zgodne z obowiązującymi zasadami,
- ☞ zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- ☞ przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
- ☞ zaznajomić pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- ☞ ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Do zapoznania się z **Instrukcją bezpieczeństwa pożarowego** dla **obektu** zwanej w dalszej części **instrukcją** oraz przestrzegania ustaleń w niej zawartych zobowiązani są wszyscy pracownicy **obektu** oraz pracownicy firm stale zaopatrujących obiekt w towary i artykuły przeznaczone do sprzedaży, a także inne osoby przebywające czasowo na terenie.

1. Dane ogólne.

1.1. Przedmiot opracowania.

Przedmiotem opracowania jest ocena bezpieczeństwa pożarowego dla przyjętych rozwiązań technicznych w zakresie zgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej i bezpieczeństwa pracy w zakresie organizacyjnym, technicznym i porządkowym, które powinny być zachowane w czasie eksploatacji obiektu **Urzędu Gminy w Somiance**, adres: **Somianka-Parcele 16B, 07-2013 Somianka** zwanego w dalszej części **obiektem**. **Obiekt** wraz z funkcjonalnie powiązаныmi pomieszczeniami został zakwalifikowany do grupy obiektów zaliczonych **do kategorii zagrożenia ludzi ZL III** .

1.2. Podstawa opracowania:

Niniejsze opracowanie sporządzone zostało w oparciu o przeprowadzone wizje obiektu, udostępnioną dokumentację i następujące obowiązujące aktualnie przepisy prawne:

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. nr 81, poz. 351, z późniejszymi zmianami).
2. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. nr 10, poz. 414, z późniejszymi zmianami).
3. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109, poz. 719).
4. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku, w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 z późniejszymi zmianami).
5. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 124, poz. 1030).
6. PN-86/E-05003/01-02. Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Wymagania ogólne. Ochrona podstawowa.

2. Wskazania w zakresie bezpieczeństwa pożarowego dla użytkowników obiektu i zasady zapobiegania możliwości powstania pożaru.

2.1. Potencjalne przyczyny powstania pożaru.

Uwzględniając normalne warunki użytkowania obiektu, do potencjalnych przyczyn powstania pożaru zaliczyć należy:

- ⊗ instalacje lub urządzenia elektryczne w przypadku ich uszkodzenia lub nieprawidłowej eksploatacji,
- ⊗ instalacje lub urządzenia gazowe w przypadku ich uszkodzenia lub nieprawidłowej eksploatacji,
- ⊗ stosowanie w działalności technologicznej i administracyjnej palnych materiałów i substancji,
- ⊗ funkcję obiektu,
- ⊗ magazynowanie materiałów palnych,
- ⊗ wzajemne oddziaływanie substancji chemicznych i pyłów,
- ⊗ wysoką temperaturę w pomieszczeniach i urządzeniach,
- ⊗ nieostrożność w stosowaniu otwartego ognia lub przy paleniu tytoniu, szczególnie w pomieszczeniach objętych zakazem palenia,
- ⊗ złe zabezpieczenie i nieostrożność w trakcie prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych, szczególnie prac spawalniczych,
- ⊗ umyślne podpalenie.

2.2. Zasady zapobiegania możliwości powstania pożaru.

Na terenie **obektu** obowiązują wszelkie przepisy i zarządzenia ppoż. odnoszące się do tego typu obiektów. Znajomość i przestrzeganie tych przepisów jest obowiązkiem zatrudnionych pracowników i osób czasowo przebywających na terenie **obektu**. Szczególną uwagę należy zwrócić na przestrzeganie zasad ochrony przeciwpożarowej na zajmowanym stanowisku pracy.

W **obiekcie** oraz na terenach przyległych (w granicach działki), zabronione jest wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenienie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji.

Zabronione jest :

- ☞ wykonywanie prac pożarowo niebezpiecznych bez zachowania odpowiednich zabezpieczeń i uzgodnień.
- ☞ składowanie wszelkich materiałów na drogach ewakuacyjnych.
- ☞ przechowywanie w pomieszczeniach substancji palnych oraz mogących stworzyć zagrożenie i nie związanych z technologią wykonywanych czynności.
- ☞ eksploataowanie urządzeń uszkodzonych lub niezgodnie z instrukcją producenta.
- ☞ wykorzystywanie sprzętu ppoż. do celów nie związanych z ochroną przeciwpożarową.
- ☞ używanie otwartego ognia i palenia tytoniu w strefach zagrożonych pożarem lub wybuchem.
- ☞ garażowanie pojazdów silnikowych w obiektach i pomieszczeniach nie przeznaczonych do tego celu, jeżeli nie opróżniono zbiorników paliwa pojazdu i nie odłączono na stałe zasilania akumulatorowego pojazdu.
- ☞ rozgrzewanie za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektów lub placów składowych.
- ☞ wysypywanie gorącego popiołu i żużla lub spalanie śmieci i odpadków w miejscu umożliwiającym zapalenie się sąsiednich obiektów lub materiałów palnych.
- ☞ przechowywanie materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
 - urządzeń i instalacji, których powierzchnia zewnętrzna może nagrzewać się do temperatury powyżej 100 °C,
 - linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji odgromowej.
- ☞ użytkowanie elektrycznych urządzeń grzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta.
- ☞ stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki.
- ☞ instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, jak: wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem.
- ☞ zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie.
- ☞ uniemożliwianie lub ograniczenie dostępu do:
 - urządzeń przeciwpożarowych,

- urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami oraz innymi instalacjami wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego,
 - wyjść ewakuacyjnych,
 - wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz zaworów gazowych.
- ☞ przy składowaniu materiałów:
- przekraczanie strefy pożarowej dopuszczalnej dla danego obiektu, przekraczanie dopuszczalnych wysokości składowania,
 - nie zachowanie dostępu na wypadek działania ratowniczego, to jest co najmniej 2 metry wokół obiektu od ścian zewnętrznych osłonowych,
 - naruszanie wymaganej potrzebami ochrony przeciwpożarowej minimalnej odległości od obiektów sąsiadujących.
- ☞ przy używaniu lub przechowywaniu materiałów:
- wykonywanie czynności związanych z wytwarzaniem, przetwarzaniem, obróbkę, transportem, lub składowaniem materiałów nie zgodnie z warunkami ochrony ppoż. określonymi w instrukcji technologicznej lub wskazań ich producenta,
 - przechowywanie na stanowisku pracy materiałów w ilości przekraczającej dobowe zapotrzebowanie,
 - przechowywanie materiałów umożliwiających powstanie pożaru lub wybuchu,
 - zabronione jest przechowywanie cieczy o temperaturze zapłonu poniżej 55° C w ilości, która powodowałaby wzrost występującego obciążenia ogniowego strefy pożarowej powyżej wartości 1.000 MJ/m², dopuszcza się składowanie większych ilości tego typu cieczy wyłącznie w pomieszczeniach stanowiących odrębną strefę pożarową, spełniających wymagania jak dla obiektów magazynowych,
 - cieczy o temperaturze zapłonu poniżej 55° C należy przechowywać wyłącznie w opakowaniach handlowych lub w pojemnikach wykonanych z materiałów co najmniej trudno zapalnych, odprowadzających ładunki elektryczności statycznej, wyposażonych w szczelne zamknięcia, pojemniki powinny być zabezpieczone przed stłuczeniem, zabronione jest przy tym ich przelewanie, przetłaczanie lub używanie.

Przeciwdziałanie zagrożeniu pożarowemu polegać powinno również na eliminowaniu jego potencjalnych źródeł. Oznacza to między innymi konieczność przestrzegania następujących zasad:

- ⊗ użytkowanie budynku i poszczególnych pomieszczeń powinno być realizowane w sposób zgodny z założeniami projektowymi; wszelkie zmiany w tym zakresie mogą być dokonywane jedynie po dostosowaniu pomieszczeń do nowych funkcji i przeznaczenia, w tym również do wymagań ochrony przeciwpożarowej,
- ⊗ instalacje elektryczne, zarówno oświetleniowe, jak i służące do zasilania urządzeń, należy utrzymywać w stanie pełnej sprawności technicznej (szczególną uwagę należy zwracać na stan połączeń instalacyjnych wewnątrz puszek rozgałęźnych, gniazd wtyczkowych i wszelkiego rodzaju wyłączników), zmiany i poprawki w instalacjach elektroenergetycznych mogą być dokonywane tylko przez uprawnionych instalatorów,
- ⊗ instalacje elektryczne powinno się eksploatować z uwzględnieniem dopuszczalnych obciążeń, wynikających z zastosowanych przekrojów przewodów i użytych zabezpieczeń,
- ⊗ wewnętrzne instalacje należy poddawać okresowym przeglądom i kontrolom zgodnie postanowieniami niniejszej Instrukcji, oraz wymogami przepisów szczegółowych,
- ⊗ oznakowanie związane z zabezpieczeniem przeciwpożarowym, oświetlenie dróg ewakuacyjnych, drzwi przeciwpożarowe i ewakuacyjne nie mogą być zasłonięte, nawet tymczasowo,
- ⊗ zabronione jest użytkowanie przenośnych ogrzewaczy wewnętrznych z odkrytą spiralą grzewczą (dopuszczalne są jedynie ogrzewacze typu zamkniętego np. olejowe),
- ⊗ zabrania się użytkowania grzałek elektrycznych (dopuszczalne są ogrzewacze z zabezpieczeniem termo bimetalowym np. ceramiczne ustawione na niepalnym podłożu),
- ⊗ w obiekcie obowiązuje zakaz przechowywania palnych gazów, zabrania się również stosowania urządzeń zasilanych gazem płynnym.

3. Sposób oznakowania obiektu zgodnie z PN oraz rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego

3.1. Oznakowanie kierunków ewakuacji, lokalizacji miejsc usytuowania podręcznego sprzętu gaśniczego, urządzeń przeciwpożarowych.

Oznakowanie kierunków ewakuacji w obiekcie wykonano w formie znaków fotoluminescencyjnych i opraw oświetlenia awaryjnego (ewakuacyjnego). Wzory podstawowych znaków przedstawiono w załączniku do niniejszego opracowania.

Zasady rozmieszczenia znaków ewakuacyjnych.

Zadaniem znaków ewakuacyjnych w obiekcie jest ukierunkowanie strumieni ludzkich zgodnie z przyjętą koncepcją ewakuacji, szczególnie w takich przypadkach, w których występuje więcej niż jedna droga ewakuacyjna.

Podstawowa zasada rozmieszczania znaków ewakuacji wynika ze sformułowania zawartego w przepisach i mówi, że z każdego miejsca na drodze ewakuacyjnej, w którym może pojawić się wątpliwość co do kierunku ewakuacji, powinien być widoczny znak ewakuacyjny. Wynika stąd niecelowość umieszczania znaków ewakuacyjnych równoległe do kierunku ruchu. Wytyczne sugerują raczej umieszczanie znaków na ścianach korytarzy w miejscach prostopadłego dochodzenia osób (naprzeciw wyjść z sal, prostopadłych odnóg korytarzy) szczególnie w tych miejscach w których mogą nasunąć się wątpliwości co do kierunku ewakuacji.

1. Znak „WYJŚCIE EWAKUACYJNE” – umieszczany bezpośrednio nad drzwiami i stosowany przy oznakowaniu drzwi, przegradzających drogę ewakuacji ludzi:
 - ☞ wyjść ewakuacyjnych z pomieszczeń, w których wymagane są co najmniej dwa takie wyjścia,
 - ☞ wyjść prowadzących z budynku, innego obiektu budowlanego oraz terenu – na zewnątrz,
 - ☞ wyjść prowadzących do innej strefy pożarowej, a w tym – na obudowaną i zamkniętą drzwiami klatkę schodową w budynku o wysokości ponad 25 m (wysokim lub wysokościowym).

Rozmiary znaku muszą być dostosowane do odległości, z jakiej powinien on być dostrzegany przez ewakuujących się ludzi, a także do ewentualnego faktu

przesunięcia go w stosunku do normalnej linii środkowej widzenia (co wymaga powiększenia rozmiaru tak, jak podano wyżej).

2. Znak „DRZWI EWAKUACYJNE” + znak „KIERUNEK DROGI EWAKUACYJNEJ” do oznakowania drzwi, przegradzających ustaloną drogę ewakuacji, w tym także drzwi wyjściowych z przedsionka. Sposób umieszczenia wymienionych znaków jest taki sam, jak znaku „WYJŚCIE EWAKUACYJNE”. Wymiar boku każdego z tych dwóch znaków powinien mieć jedną z podanych wartości: 100, 125, 150, 200 lub 350 mm, w zależności od odległości, z jakiej znaki mają być dostrzegane przez ewakuujących się ludzi. Należy pamiętać również o wpływie rozmiaru znaku i jego ewentualnych przesunięć w stosunku do normalnej linii środkowej widzenia.
3. Znaki: „KIERUNEK DO WYJŚCIA DROGI EWAKUACYJNEJ”, „SCHODAMI W DÓŁ” lub „W GÓRĘ” – w miejscach, w których kierunek ewakuacji może nasuwać wątpliwości:
 - ☞ gdy nie jest widoczny znak „WYJŚCIE EWAKUACYJNE” lub znak „DRZWI EWAKUACYJNE”,
 - ☞ gdy widoczny jest więcej niż jeden znak, a ludzie – zgodnie z planem ewakuacji – powinni przemieszczać się tylko w kierunku jednego z nich.
4. Znak „KIERUNEK DO WYJŚCIA DROGI EWAKUACYJNEJ SCHODAMI W DÓŁ”. (a także „KIERUNEK DO WYJŚCIA DROGI EWAKUACYJNEJ SCHODAMI W GÓRĘ”) jest umieszczany:
 - ☞ na ścianie przylegającej do tego biegu schodów, na który prowadzi droga ewakuacyjna, jeżeli będzie on wtedy widoczny z korytarza lub pomieszczeń wychodzących bezpośrednio na schody,
 - ☞ nad drogą ewakuacyjną prostopadle do kierunku ruchu ludzi, w osi tego biegu schodów, na który prowadzi droga ewakuacyjna
 - ☞ nad drzwiami przegradzającymi drogę ewakuacji, jeżeli bezpośrednio za nimi znajdują się schody: - usytuowane na przedłużeniu dotychczasowej drogi,
 - ☞ prostopadle do dotychczasowej drogi, przy czym droga ewakuacyjna prowadzi na bliższy z biegów tych schodów

Zapewnienie możliwości ewakuacji oznacza nie tylko istnienie w każdym obiekcie i na każdym terenie dróg ewakuacyjnych o parametrach pozwalających na bezpiecznie opuszczenie przez ludzi strefy objętej lub zagrożonej pożarem, lecz również takie oznakowanie tych dróg, które umożliwi ich bezbłędną identyfikację w czasie ewakuacji. Dochodzi do tego konieczność odpowiedniego wskazania drogi

prowadzącej na drogę ewakuacyjną w tych pomieszczeniach, w których wymagane są co najmniej dwa wyjścia ewakuacyjne lub istnieją co najmniej dwa wyjścia ewakuacyjne. Ponadto należy oznakować miejsca lokalizacji instalacji i urządzeń przeciwpożarowych np. (gaśnice, agregaty, hydranty), lokalizacji przeciwpożarowych wyłączników prądu oraz głównych zaworów gazu, pomieszczeń, w których występują materiały niebezpieczne pożarowo.

3.2. Rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego.

Jedna jednostka sprzętu o masie środka gaśniczego min. 2 kg lub 3 dm³ zawartego w gaśnicach powinna przypadać z wyjątkiem przypadków określonych w przepisach szczególnych:

1. na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej w budynku, nie chronionym stałym urządzeniem gaśniczym :
 - a) w sferach pożarowych zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZL II, ZL III i ZL V ,
 - b) w strefach pożarowych produkcyjno – magazynowych o obciążeniu ogniowym przekraczającym 500 MJ/m²,
2. na każde 300 m² powierzchni strefy pożarowej nie wymienionej w pkt 1, z wyjątkiem zaliczonej do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV.

Przy ustalaniu rodzaju sprzętu gaśniczego należy stosować następujące zasady:

- **do gaszenia pożarów grupy A** /w których występuje zjawisko spalania żarowego np.: drewna, papieru, tkanin/ stosuje się gaśnice płynowe lub pianowe,
- **do gaszenia pożarów grupy B** /cieczy palnych i substancji stałych topiących się np.: benzyn, tłuszczów, lakierów/ stosuje się zamiennie gaśnice płynowe, pianowe, śniegowe, proszkowe,
- **do gaszenia pożarów grupy C** /gazów palnych np.: propanu, acetylenu, gazu ziemnego/ stosuje się zamiennie gaśnice proszkowe, śniegowe,
- **do gaszenia pożarów grupy D** /metali lekkich np.: magnezu, sodu, potasu, litu/ stosuje się gaśnice proszkowe przeznaczone do tego celu,
- **do gaszenia pożarów grupy F** / tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych / stosuje się gaśnice płynowe przeznaczone do tego celu,
- **do gaszenia pożarów poszczególnych grup z indeksem E** /urządzeń elektrycznych pod napięciem i innych materiałów znajdujących się w pobliżu tych urządzeń/ stosuje się zamiennie gaśnice śniegowe, proszkowe

Rodzaj gaśnic powinien być dostosowany do gaszenia tych grup pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie:

gaśnica z takim piktogramem służy do gaszenia pożarów ciał stałych pochodzenia organicznego, przy których obok innych zjawisk występuje zjawisko żarzenia (np.: drewno, papier, węgiel, tkaniny, słoma).

gaśnica z takim piktogramem służy do gaszenia pożarów cieczy palnych i substancji stałych topiących się w skutek ciepła wydzielonego podczas pożaru (np.: benzyna, alkohol, eter, oleje, lakiery, tłuszcze, parafina).

gaśnica z takim piktogramem służy do gaszenia pożarów gazów, (np.: gaz miejski, metan, propan).

gaśnica z takim piktogramem służy do gaszenia pożarów metali, (np.: magnez, potas, sól).

gaśnica z takim oznaczeniem służy do gaszenia pożarów tłuszczów jadalnych i olejów kuchennych.

Przy rozmieszczaniu sprzętu w obiektach należy stosować następujące zasady:

- sprzęt powinien być umieszczany w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, przy wejściach i klatkach schodowych, przy przejściach i korytarzach, przy wyjściach na zewnątrz pomieszczeń,
- w obiektach wielokondygnacyjnych sprzęt należy umieszczać w tych samych miejscach na każdej kondygnacji, jeżeli warunki na to pozwalają,
- oznakowanie miejsc usytuowania sprzętu powinno być zgodne z Polskimi Normami - PN-92/N-01256/01.
- do sprzętu powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m,
- sprzęt należy umieszczać w miejscach nie narażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła /piece, grzejniki, itp./,
- odległość dojścia do sprzętu nie powinna być większa niż 30 m.
- sprzętu nie należy przenosić w inne nie oznaczone miejsce.
- w przypadku użycia sprzętu należy niezwłocznie zastąpić go innym, sprawnym zawierającym środek gaśniczy, zgodny z wykorzystanym i umieścić w tym samym oznakowanym miejscu.

- sprzętu gaśniczego nie wolno zastawiać innymi przedmiotami.
- sprzęt przeciwpożarowy będący na wyposażeniu **obiektu** może być użyty tylko do celów gaśniczych w razie powstania pożaru w jego pomieszczeniach lub na terenie bezpośrednio przyległym.

UWAGA!!! *Wszyscy pracownicy powinni znać rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i wykazywać się znajomością jego użycia. Instrukcja obsługi jest umieszczona na sprzęcie (należy się z nią zapoznać podczas szkolenia i zaznajamiania z niniejszą Instrukcją bezpieczeństwa). Na gaśnicach zawsze jest oznakowanie literowe wskazujące na grupy pożarów, do których mogą być stosowane.*

3.3 Obsługa urządzeń przeciwpożarowych i podręcznego sprzętu gaśniczego.

Gaśnica proszkowa.

Gaśnice i agregaty proszkowe cechuje wysoka skuteczność gaśnicza proszków, opierająca się przede wszystkim na ich działaniu inhibitującym (przerywającym) proces palenia, będącym reakcją chemiczną. Proszki grupy ABC przeznaczone są do gaszenia pożarów materiałów stałych, cieczy i gazów palnych oraz urządzeń elektrycznych pod napięciem.

Sposób użycia gaśnicy:

1. Podejść do miejsca pożaru na odległość skutecznego prądu gaśniczego,
2. Zerwać plombę, wyjąć zawleczkę i nacisnąć dźwignię uruchamiającą do oporu,
3. Skierować wąż w kierunku pożaru z właściwej odległości tj. około 2,5m strumień wydobywającego się proszku na ogień.

Cofnięcie dźwigni powoduje przerwanie podawania środka gaśniczego.

Gaśnice i agregaty stosuje się przede wszystkim tam, gdzie zachodzi obawa uszkodzenia materiałów i urządzeń szczególnie cennych. Które przy stosowaniu innych środków gaśniczych, a zwłaszcza wody i piany mogą ulec zniszczeniu. Ma postać cylindrycznego zbiornika zaopatrzonego w dźwignię uruchamiającą zawór. Środek gaśniczy (proszek) wyrzucany jest przez dyszę (występują też gaśnice posiadające wężyk zakończony prądowniczką, co ułatwia manewrowanie prądem gaśniczym proszku) przy pomocy sprężonego w butli gazu obojętnego - azot lub dwutlenek węgla. Gaśnice mogą zawierać od 1 do 12 kg. proszku.

Gaśnica śniegowa.

Gaśnice i agregaty śniegowe przeznaczone są do gaszenia w zarodku pożarów cieczy palnych, gazów (np. metan, propan, acetylen) oraz pożarów instalacji i urządzeń elektrycznych znajdujących się pod napięciem. Działanie gaśnicze dwutlenku węgla polega na silnym oziębieniu palących się materiałów oraz zmniejszenie stopnia nasycenia mieszaniny palnej tlenem. Urządzenia te mają postać wysokociśnieniowej butli pomalowanej na kolor czerwony zaopatrzoną w dyszę wylotową, połączoną z gaśnicą wysokociśnieniowym elastycznym wężykiem, zaś w gaśnicach mniejszych sztywnym końcem obrotowym. W górnej części mieści się zawór zbijakowy. Obecnie stosuje się gaśnice śniegowe o zawartości 2 i 5 kg. CO₂. Wewnątrz znajduje się skroplony dwutlenek węgla, który w czasie uruchomienia gaśnicy pod ciśnieniem własnym wydostaje się na zewnątrz i oziębia się do temperatury ok. - 80°C. Należy chronić gaśnicę przed działaniem temperatury powyżej 30° C (następuje wtedy „samorozładowanie”).

Sposób użycia gaśnicy:

1. Podejść do miejsca pożaru na odległość skutecznego prądu gaśniczego tj 2 – 3m,
2. Wyciągnąć zawleczkę zabezpieczającą dźwignię zaworu.
3. Chwycić za drewnianą część rury wylotowej oraz nacisnąć zawór,
4. Strumień skierować na źródło ognia.

Koc gaśniczy.

Koce gaśnicze stosowane są do gaszenia pożarów w zarodku, a zwłaszcza płynów łatwopalnych w małych naczyniach, urządzeń elektrycznych (np. komputer), związków chemicznych, których nie da się ugasić wodą, oraz do gaszenia małych zwartych przedmiotów stałych i odzieży na żywych ludziach. Poza tym koce gaśnicze mogą być stosowane jako osłony (np. podczas prowadzenia prac pożarowe niebezpiecznych). Koce produkuje się obecnie z tkaniny szklanej. Koc jest zaopatrzony w dwa ucha wszyte w sąsiednie rogi, służące do uchwytu i rozwinięcia oraz mają wszyte w obrzeża ciężarki. Działanie gaśnicze koca polega na przykryciu ognia kocem w sposób odcinający dopływ świeżego powietrza. Koc gaśniczy wykonany jest z włókna szklanego o wymiarach 1m x 1m. Koc służy do gaszenia pożaru w zarodku poprzez odcięcie dopływu powietrza do palącego się przedmiotu lub cieczy palnych znajdujących się w naczyniach. Kocem można również gasić palącą się na człowieku odzież.

Sposób użycia koca:

1. Oburącz chwycić za uchwyty, zerwać plombę i wyciągnąć koc z futerału.
2. Podejść jak najbliżej ognia i narzucić koc na palący się przedmiot.
3. Dokładnie odizolować miejsce pożaru od dostępu powietrza.

Hydrant wewnętrzny przeciwpożarowy.

Hydrant wewnętrzny jest to zawór zainstalowany na specjalnej sieci wodociągowej, obudowany szafką i wyposażony w wąż pożarniczy i prądownicę. Ma on zastosowanie do lokalizowania pożarów w ich początkowej fazie wszędzie tam, gdzie jako środek gaśniczy stosuje się wodę. Hydranty wewnętrzne to urządzenia przeciwpożarowe instalowane na sieci wodociągowej wewnętrznej, umożliwiające podanie strumienia wody do ogniska pożaru. Hydrant wyposażony jest w jeden lub dwa odcinki węża i prądownicę wodną. Osprzęt ten wraz z zaworem hydrantowym umieszczony jest w oznakowanej zgodnie z PN szafce hydrantowej.

Hydrantów wewnętrznych używa się do gaszenia pożarów grupy „A”, tj. ciał stałych oraz do chłodzenia materiałów znajdujących się w sąsiedztwie źródła ognia.

Zabrania się gaszenia przy użyciu wody z hydrantów pożarów w obrębie instalacji i urządzeń elektrycznych znajdujących się pod napięciem – grozi porażenie prądem.

Uruchamianie hydrantu wewnętrznego:

1. otworzyć szafkę hydrantową,
2. rozwinąć wąż tłoczny,
3. otworzyć (odkręcić) zawór hydrantu,
4. skierować strumień wody z prądownicy w ognisko pożaru.

Gaszenie pożarów podręcznym sprzętem gaśniczym.

Źle

Ogień zaatakować zgodnie z kierunkiem wiatru.

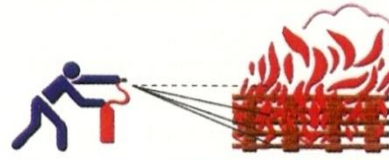
Dobrze

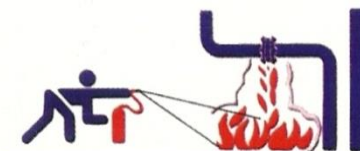
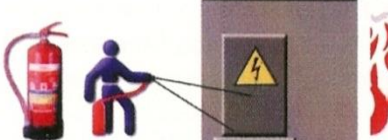
Pożar palącej powierzchni gasić od skrajnej jego części.

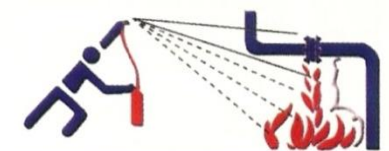
Ciała stałe gasić kierując strumień środka gaśniczego na płomień z dołu, a nie z góry.

Gaśnicami wodnymi nie gasić urządzeń będącymi pod napięciem! Używać gaśnic do tego przeznaczonych.

Ciała ciekłe i gazy gasić z góry w dół.

Mając do dyspozycji większą ilość gaśnic uruchomić wszystkie jednocześnie, a nie każdą oddzielnie po jej użyciu.

Po ugaszeniu pożaru uważać na ponowne zapalenie. (nawrót ognia)

Po użyciu gaśnicy nie zawieszać, tylko ponownie napełnić lub wymienić na nową.

4. Obowiązki pracowników

4.1. Do obowiązków wójta (lub wyznaczonego kierownika obiektu) należy:

- zapewnienie przestrzegania przeciwpożarowych wymagań budowlanych oraz bezpiecznej eksploatacji urządzeń stanowiących wyposażenie zajmowanych pomieszczeń,
- nadzorowanie zapewnienia osobom przebywającym w budynku, w obiekcie lub terenie możliwości bezpiecznej ewakuacji na wypadek pożaru,
- zapewnienie właściwego przeszkolenia przeciwpożarowego wszystkich pracowników,
- przygotowanie **obektu** i terenu do prowadzenia akcji ratowniczej,
- nadzorowanie przestrzegania przez podległych pracowników postanowień zawartych w Instrukcji oraz przepisów ogólnych,
- inicjowanie wszelkich przedsięwzięć zmierzających do poprawy zabezpieczenia przeciwpożarowego,
- ustalenie sposobów postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.
- zapewnienie właściwej eksploatacji **obektu** w tym instalacji i urządzeń znajdujących się na terenie **obektu**,
- realizowanie przedsięwzięć zmierzających do poprawy stanu bezpieczeństwa pożarowego,
- dopilnowanie utrzymania czystości i porządku w pomieszczeniach,
- zaznajamianie podległych pracowników z zagrożeniami pożarowymi występującymi w miejscu pracy oraz sposobami zapobiegania pożarom, postępowania w razie pożaru, w szczególności z organizacją i prowadzeniem ewakuacji,
- zapewnienie stałej konserwacji urządzeń i instalacji elektrycznych, wentylacyjnych i grzewczych,
- wyposażenie obiektu w określone przepisami ilości i rodzaje sprzętu gaśniczego, a także zapewnienie terminowej ich konserwacji,
- wyposażanie pomieszczeń w instrukcje i znaki bezpieczeństwa (oznakowanie dróg ewakuacyjnych, urządzeń elektrycznych, zakazu używania otwartego ognia itp.),
- dopilnowanie, aby na drogach komunikacyjnych stanowiących drogi

ewakuacyjne nie znajdowały się przedmioty mogące utrudniać przejście lub spowodować zastawienie wyjść zapasowych,

- prowadzenie dokumentacji i spraw związanych z ochroną przeciwpożarową.

4.2. Do obowiązków wszystkich pracowników należy:

- dbać o właściwy stan zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz utrzymać czystość i porządek w pomieszczeniach i na stanowiskach pracy,
- znać rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego, usytuowania hydrantów zewnętrznych oraz wewnętrznych znajdujących się w budynku, miejsc o szczególnym zagrożeniu pożarowym, rozmieszczenia tablic bezpiecznikowych, głównych wyłączników prądu, wewnętrznych dróg i wyjść ewakuacyjnych,
- zapewnienie dostępu do dróg i wyjść ewakuacyjnych, np. natychmiastowa informacja do przełożonego w przypadku zastawienia klatki schodowej, korytarza jakimkolwiek przedmiotem utrudniającym ewakuację itp.,
- identyfikacja zagrożeń w obiekcie, np. rozpoznawanie czynności zabronionych, które mogą spowodować pożar, np. palenie papierosów w miejscu niedozwolonym itp.,
- znajomość zasad alarmowania (w przypadku powstania pożaru) Państwowej Straży Pożarnej i wyznaczonych pracowników,
- podjęcie działań ratowniczo-gaśniczych do czasu przybycia jednostek PSP,
- usuwać usterki mogące być przyczyną pożaru lub informować o ich wystąpieniu przełożonych,
- po zakończonej pracy dopilnować sprzątanania i zabezpieczenia pomieszczeń, wyłączenia spod napięcia urządzeń elektrycznych i wygaszenia zbędnego oświetlenia,
- przestrzegać zasad właściwego przechowywania i stosowania materiałów łatwopalnych,
- przestrzegać zakazu palenia tytoniu i używania otwartego ognia poza miejscami specjalnie wyznaczonymi,
- nie używać podręcznego sprzętu gaśniczego do celów nie związanych z gaszeniem pożaru, dbać o właściwy stan i łatwość dostępu do niego,
- znać i przestrzegać:
 - przepisy przeciwpożarowe oraz uczestniczyć w szkoleniach,
 - postanowienia zawarte w instrukcji bezpieczeństwa pożarowego,
 - sposoby alarmowania współpracowników i PSP,

- sposoby użycia podręcznego sprzętu gaśniczego,
- zasady zachowania się podczas pożaru.

5. Prace niebezpieczne pożarowo.

5.1. Zabezpieczenie przeciwpożarowe prac niebezpiecznych pożarowo.

Prace niebezpieczne pożarowe, prowadzone poza wyznaczonym na stałe do tego celu miejscem, jak prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia (np. spawanie gazowe lub elektryczne, cięcie lub szlifowanie elementów przy użyciu szlifierek, opalanie elementów z farb i lakierów, rozgrzewanie materiałów i surowców przy użyciu otwartego ognia lub wysokiej temperatury itp.) prowadzone wewnątrz **objektu**, lub przyległych do niego terenach oraz placach składowych, a także wszelkie inne prace remontowo-budowlane należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu.

W celu ustalenia niezbędnych wskazań należy każdorazowo powołać komisję w składzie:

- ⊗ kierownik lub osoba upoważniona,
- ⊗ osoba zamierzająca prowadzić prace pożarowe niebezpieczne.

Komisja ocenia pisemnie (według załączonego wzoru):

- ⊗ zagrożenie pożarowe w rejonie, w którym prace będą wykonywane,
- ⊗ ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzenienia się pożaru lub wybuchu,
- ⊗ wskazać osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy.

5.2. Wskazania przeciwpożarowe prowadzenia prac spawalniczych.

5.2.1. Przygotowanie obiektu i pomieszczeń:

- ⊗ pomieszczenia lub miejsca, w których mają się odbyć prace spawalnicze należy oczyścić z wszelkich materiałów palnych,
- ⊗ palne przedmioty lub niepalne w palnych opakowaniach należy odsunąć na bezpieczną odległość od miejsca spawania celem uniemożliwienia przedostawania się odprysków spawalniczych ewentualnie zabezpieczyć przed

działaniem odprysków spawalniczych przez osłonięcie kocami gaśniczymi, arkuszami blachy lub w inny skuteczny sposób,

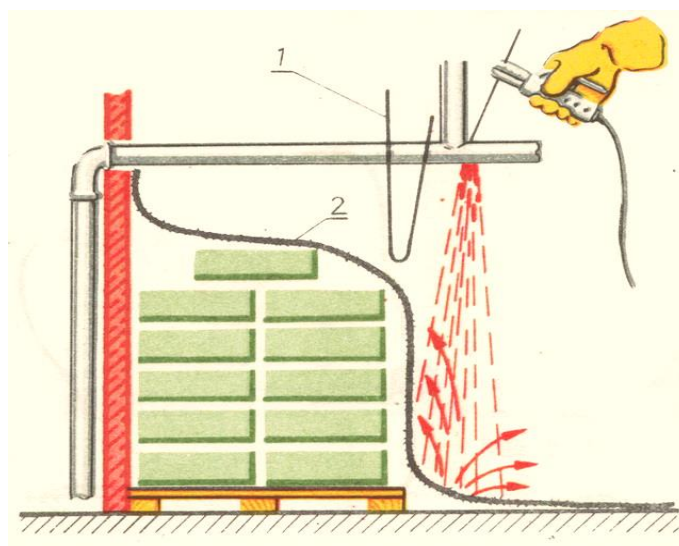
- ☒ wszelkie materiały mogące ulec zapaleniu wskutek przewodnictwa ciepłego znajdujące się w tym samym lub sąsiednich pomieszczeniach należy zabezpieczyć przed zapaleniem,
- ☒ jeśli w pobliżu miejsca spawania znajdują się otwory przelotowe, instalacyjne, wentylacyjne bądź inne otwory technologiczne należy je uszczelnić w celu niedopuszczenia do przedostawania się odprysków spawalniczych do innych pomieszczeń,
- ☒ drogi ewakuacyjne i dojścia do miejsc spawania powinny gwarantować bezpieczną ewakuację ludzi z miejsca objętego pożarem,
- ☒ po zakończeniu prac spawalniczych należy prowadzić dokładną kontrolę w rejonie spawania i w pomieszczeniach sąsiednich w celu stwierdzenia ewentualnych oznak powstania pożaru; kontrolę należy prowadzić bezpośrednio po zakończeniu prac a następnie dwukrotnie w odstępach 4 godzin,
- ☒ przy określaniu wymagań przeciwpożarowych należy uwzględnić:
 - właściwości pożarowe materiałów w rejonie prowadzenia prac oraz konieczność i sposób ich usunięcia z pomieszczeń,
 - rodzaj urządzeń i instalacji technologicznych oraz sposób usunięcia bądź zabezpieczenia materiałów palnych w nich znajdujących się,
 - usunięcie wszelkich zanieczyszczeń palnych w rejonie prowadzenia prac,
 - potrzebę dokonania pomiarów stężeń par ciecży lub gazów mogących wytworzyć mieszaninę wybuchową w rejonie prac,
 - właściwe zabezpieczenie materiałów i urządzeń przed działaniem rozprysków spawalniczych,
 - sposób zabezpieczenia pomieszczeń sąsiednich bądź połączonych instalacjami technologicznymi,
 - przy ocenie zagrożenia należy uwzględnić również palne elementy konstrukcyjne budynków lub wystroju wnętrz.

5.2.2. Zabezpieczenia sprzętu spawalniczego.

- ☒ sprzęt spawalniczy powinien być w pełni sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością zainicjowania pożaru,
- ☒ butle z gazami technicznymi powinny być umieszczone w odległości min. 1 m od grzejników centralnego ogrzewania, a od źródeł ognia otwartego min. 10 m,

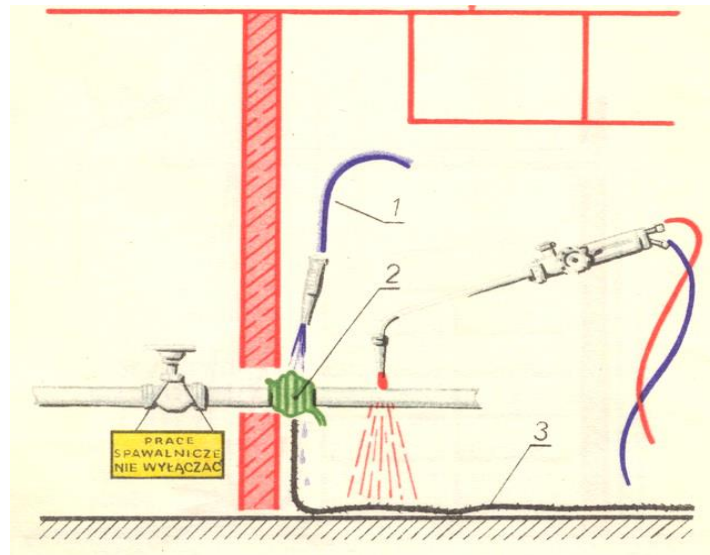
- ☞ przed przystąpieniem do prowadzenia prac spawalniczych należy przeprowadzić kontrolę sprzętu spawalniczego i zabezpieczyć go przed możliwością uszkodzenia w czasie prac,
- ☞ węże z gazami technicznymi nie mogą przebiegać w pobliżu przewodów elektrycznych pod napięciem,
- ☞ stanowisko pracy powinno być zorganizowane w taki sposób, aby rozpryski spawalnicze nie przepalały węży gumowych ani izolacji przewodów elektrycznych,
- ☞ należy zapewnić możliwość natychmiastowego odcięcia dopływu prądu w przypadku wystąpienia niebezpieczeństwa podczas prowadzenia prac za pomocą agregatu elektrycznego,
- ☞ przed rozpoczęciem prac spawalniczych za zbiornikach lub instalacjach po gazach lub cieczach palnych należy każdorazowo, komisyjnie ustalić system zabezpieczeń uwzględniając wszelkie okoliczności mogące mieć wpływ na powstanie pożaru lub wybuchu.

Przykładowe zabezpieczenia.

Rys. 1.

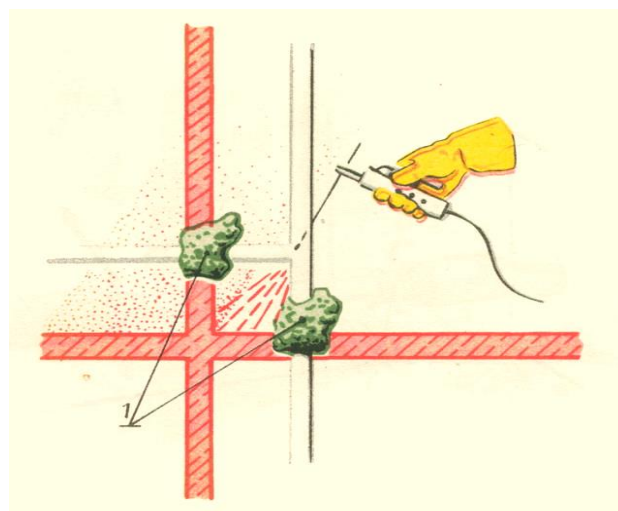
Palne materiały, których usunięcie poza zasięg rozprysków spawalniczych jest niemożliwe, osłaniamy w sposób gwarantujący bezpieczeństwo: 1 - ekran z blachy, 2 - koc gaśniczy.

Rys. 2

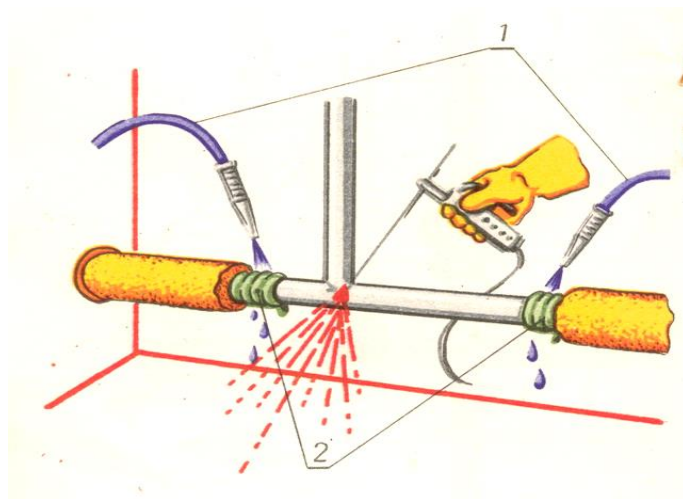
Spawane przewody, części maszyn i urządzeń oraz elementy konstrukcji budowlanych stykające się z materiałami palnymi lub przebiegające w pobliżu nich należy skutecznie chłodzić:

1 - przewód doprowadzający wodę, 2 - zwoje sznura z włókna niepalnego, 3 - koc gaśniczy.

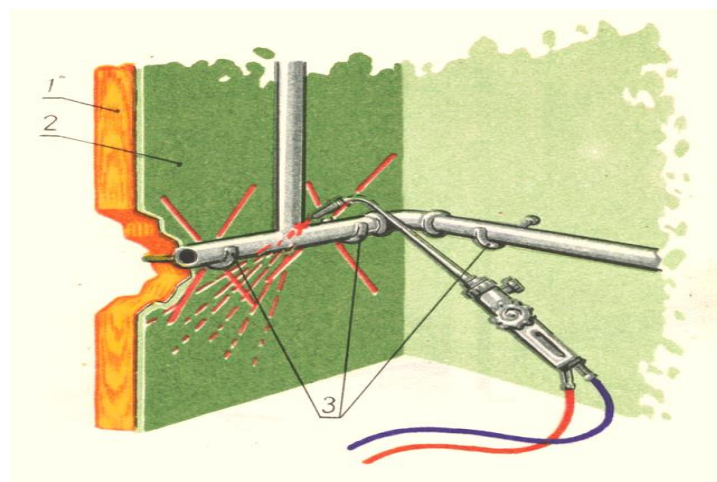
Rys. 3

Wszystkie otwory i szczeliny prowadzące do sąsiednich pomieszczeń i pozostające w zasięgu rozprysków spawalniczych powinny być uszczelnione za pomocą niepalnego materiału – 1.

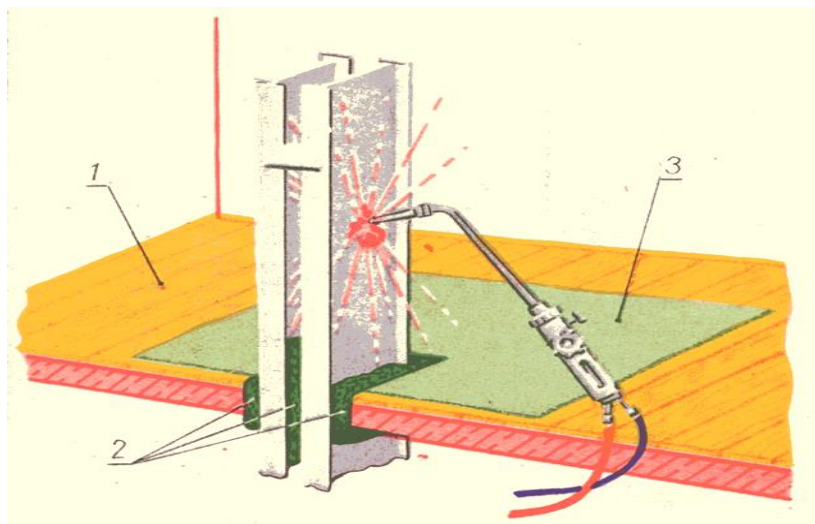
Rys. 4

Z izolowanych rurociągów, na których prowadzi się prace spawalnicze, należy usunąć izolację cieplną na odcinku gwarantującym bezpieczeństwo, a w razie potrzeby (izolacja łatwopalna) chłodzić skutecznie np. sposobem pokazanym na rysunku: 1 - przewody doprowadzające wodę, 2 - zwoje sznura z włókna niepalnego.

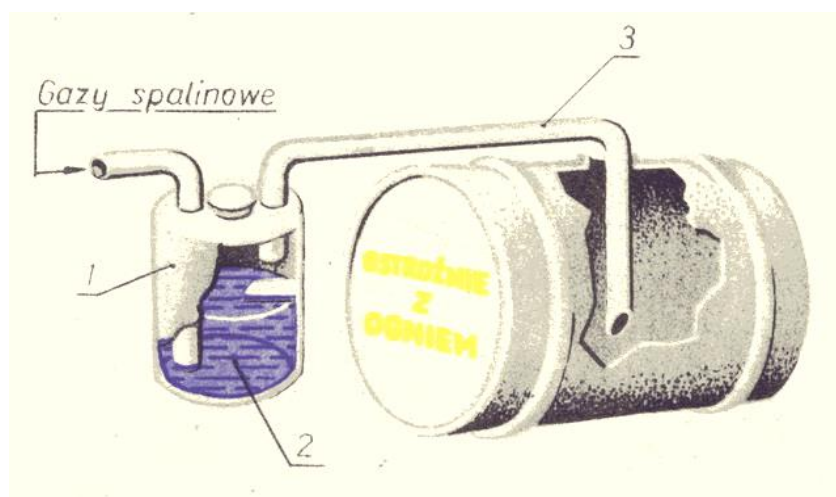
Rys. 5

Elementy instalacji rozgrzewające się przy spawaniu bezpośrednio od płomienia lub na drodze przewodnictwa cieplnego, stykające się z materiałami palnymi, należy zdemontować lub skutecznie chłodzić: 1 - palna ścianka, 2 - niepalna wykładzina, 3 - haki podtrzymujące instalację.

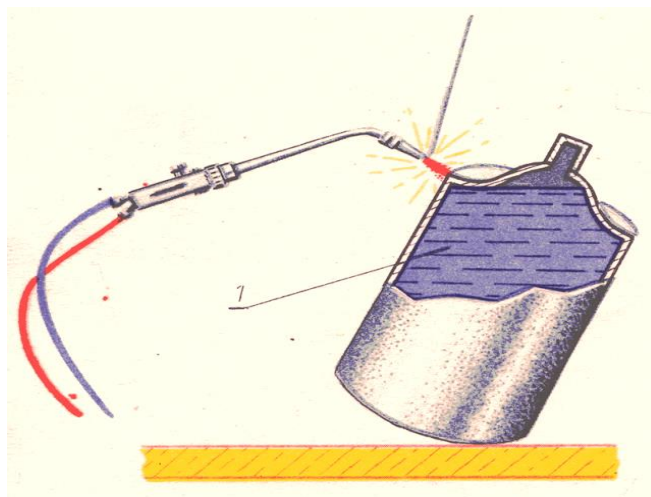
Rys. 6

Sposób prawidłowego spawania elementu metalowego konstrukcji przechodzącego przez palny strop: 1 – strop palny, 2 - szczeliwo z materiału niepalnego, 3 - materiał niepalny (np. koc gaśniczy).

Rys. 7

Cięte lub spawane pojemniki, mogące zawierać gazy lub pary cieczy palnych, należy przed przystąpieniem do prac wypełnić gazem obojętnym, np. gazami spalinowymi z silnika samochodowego podawanymi przez łapczkę iskier: 1 - łapczka iskier, 2 - woda, 3 - przewód doprowadzający gazy do wnętrza pojemnika.

Rys. 8

Niewielkie pojemniki, mogące zawierać palne gazy lub pary cieczy palnych, zabezpieczamy skutecznie przed zapaleniem lub wybuchem napelniając je wodą – 1.

6. Organizacja i zasady szkolenia pracowników.

Pracownicy **obektu** powinni być zapoznawani w ramach szkolenia z podstawowymi przepisami przeciwpożarowymi, zwłaszcza z zasadami postępowania na wypadek pożaru i prowadzenia ewakuacji. Podstawą szkolenia powinna być niniejsza Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego. Celem szkolenia jest uwrażliwienie wszystkich pracowników na sprawy związane z ochroną przeciwpożarową, wdrożenie zasad związanych z zapobieganiem możliwościom powstawania pożaru oraz przekazanie zasad według jakich należy postępować w razie powstania pożaru. Za zorganizowanie i przeprowadzenie szkoleń odpowiedzialny jest Sekretarz Gminy lub pracownik wyznaczony przez Wójta Gminy. Szkolenie przeciwpożarowe ma na celu zapoznanie pracowników z zagrożeniami występującymi w obiekcie, a także:

- zapoznanie pracowników ze sposobami eliminowania zagrożeń pożarowych i innych miejscowych, a także zapoznanie ich z obowiązującymi przepisami ppoż.,
- wskazanie pracownikom sposobu postępowania na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia w tym ich zadań podczas ewakuacji,
- nauczenie pracowników posługiwania się sprzętem gaśniczym, ratowniczym i urządzeniami gaśniczymi oraz z zasadami ich użycia,

- zapoznanie pracowników z zadaniami i obowiązkami w zakresie ochrony ppoż. w zależności od zajmowanego stanowiska.

Szkoleniu podlegają wszyscy pracownicy przed dopuszczeniem do pracy. Szkolenie to powinno być przeprowadzone przez osobę uprawnioną. Powinno obejmować zagadnienia podane w przykładowym programie zamieszczonym poniżej. Szkolenie wstępne powinno być udokumentowane.

Szkolenie jest w zasadzie szkoleniem jednorazowym. Uzasadnieniem do przeprowadzenia tego szkolenia ponownie mogą być następujące przypadki:

- wprowadzenia istotnych zmian w organizacji ochrony przeciwpożarowej w obiekcie,
- zostały wprowadzone istotne zmiany w zabezpieczeniu ppoż. obiektu.

W celu udokumentowania odbycia wyżej opisanego szkolenia można posłużyć się zaświadczeniami o odbyciu szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy. Może się tak stać pod warunkiem uwzględnienia w jego programie zagadnień podanych poniżej.

Przykładowy program szkolenia instruktazowego wstępnego

Lp.	Temat:	Uwagi
1.	Podstawowe przepisy prawne z zakresu ochrony ppoż., wytyczne i zarządzenia, instrukcje.	
2.	Zagrożenia pożarowe w obiektach, przyczyny powstawania pożarów i innych zagrożeń.	
3.	Zadania i obowiązki pracowników w zakresie zapobiegania pożarom.	
4.	Zadania i obowiązki pracowników w przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia.	
5.	Ewakuacja ludzi i mienia, drogi i środki ewakuacji.	
6.	Podręczny sprzęt gaśniczy. Praktyczna znajomość zakresu jego stosowania i sposobu użycia.	

Organizacja i zasady zaznajamiania osób i firm działających na terenie budynku urzędu z przepisami przeciwpożarowymi

Zaznajamianie osób pracujących lub świadczących usługi na rzecz Urzędu Gminy w Somiance lub działających na terenie Urzędu z przepisami przeciwpożarowymi obowiązującymi na tym terenie, prowadzone jest na podstawie niniejszej Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego.

Kierownictwa firm działających na terenie urzędu kwitują otrzymanie do zapoznania niniejszej Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego.

Każdy pracownik n/w firm własnoręcznym podpisem potwierdza zapoznanie się z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego.

Zapoznanie pracowników z postanowieniami Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego można przeprowadzić indywidualnie poprzez przedstawienie im dokumentu i polecenie indywidualnego zapoznania się z jego treścią lub poprzez zorganizowanie odpowiedniego szkolenia w tym zakresie na terenie obiektu połączonego z prezentacją sprzętu gaśniczego oraz innych urządzeń przeciwpożarowych znajdujących się na terenie obiektu a także zapoznanie się z drogami ewakuacyjnymi oraz sposobami bezpiecznej ewakuacji.

7. Zasady organizacji działań ratowniczych.

7.1. Pojęcie działań ratowniczych.

Działanie ratownicze polega na planowym zrealizowaniu czynności ratowniczych, których zadaniem jest :

- Rozpoznanie zagrożenia.
- Alarmowanie przebywających osób i Państwowej Straży Pożarnej.
- Przeprowadzenie ewakuacji osób ze strefy zagrożenia i budynku.
- Ograniczenie skutków zagrożeń.
- Usunięcie źródła zagrożenia.
- Zabezpieczenie miejsca działań przed ponownym wystąpieniem zagrożenia.

7.1.1. Rozpoznanie zagrożenia.

Rozpoznanie stanu zagrożenia na terenie **obektu** odbywa się w następujący sposób:

- Stwierdzenie stanu zagrożenia lub powzięcie informacji o takim stanie przez użytkowników **obektu**.
- W przypadku wystąpienia bezpośredniego zagrożenia dla osób kierownik lub inna osoba przez niego upoważniona podejmuje decyzję o ewakuacji całego **obektu**.

7.1.2. Alarmowanie przebywających w obiekcie osób i Państwowej Straży Pożarnej.

W przypadku zauważenia pożaru lub innego miejscowego zagrożenia należy powiadomić wszystkie osoby przebywające w pobliżu o występującym zagrożeniu. Następnie należy powiadomić wójta lub sekretarza lub inne osoby odpowiedzialne (wykaz osób do powiadomienia stanowi załącznik do instrukcji). Powyższe osoby należy powiadomić telefonicznie lub głosem.

Alarmowanie PSP w związku z wystąpieniem zagrożenia na terenie **obektu** wykonywane będzie telefonicznie i należy do obowiązków wójta , zastępcy wójta, sekretarza lub osoby przez niego upoważnionej .

1. Po uzyskaniu informacji o pożarze należy powiadomić :

- Państwową Straż Pożarną – **tel. 998, 112**
- Wójta gminy oraz inne osoby według wykazu telefonów alarmowych,

2. Po uzyskaniu połączenia ze Strażą Pożarną należy wyraźnie podać :

- gdzie się pali – dokładny adres,
- co się pali – np. wyposażenie pomieszczeń biurowych, szatnia, magazyn, osprzęt elektryczny, itp.,
- czy istnieje zagrożenie życia ludzi, czy w rejonie pożaru lub bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się materiały łatwo zapalne lub wybuchowe itp.,
- numer telefonu, z którego się dzwoni oraz swoje imię i nazwisko.

UWAGA ! Po potwierdzeniu przyjęcia meldunku przez dyżurnego telefonistę odłożyć słuchawkę i odczekać przy telefonie na ewentualne sprawdzenie.

W razie potrzeby (wypadek lub awaria) należy zaalarmować :

Pogotowie Ratunkowe	- tel. 999
Policję	- tel. 997
Pogotowie Gazowe	- tel. 992
Pogotowie Energetyczne	- tel. 991

3. Po przybyciu jednostek Straży Pożarnej:

- oczekujący przy wejściu do budynku lub wjeździe na teren **obektu** wyznaczony pracownik doprowadza przybyłe jednostki PSP do miejsca zdarzenia, informując jednocześnie o miejscach poboru wody,
- osoba dotychczas kierująca pracami ratowniczymi ma obowiązek poinformować dowódcę przybyłej jednostki ratowniczo – gaśniczej o dotychczasowym przebiegu akcji i wydanych zarządzeniach oraz

podporządkować się jego rozkazom, podając fakt przekazania kierownictwa akcji do wiadomości wszystkim biorącym w niej udział,

- przybycie straży pożarnej nie zwalnia pracowników od dalszej pracy w zakresie zwalczania pożaru oraz ewakuacji ludzi i mienia, które to czynności należy wykonywać ściśle w myśl poleceń kierującego akcją ratowniczo – gaśniczą,
- w czasie prowadzenia akcji wszyscy zobowiązani są zachować spokój i rozwagę. Jeżeli kierownik akcji uzna udział pracowników za zbędny, należy usunąć się w takie miejsce aby nie przeszkadzać straży w jej działaniach,
- po każdym pożarze niezwłocznie należy przystąpić do uzupełnienia sprzętu pożarniczego i gaśniczego.

Jednocześnie z alarmowaniem należy przeprowadzić ewakuację osób ze strefy zagrożenia.

Zasady prowadzenia ewakuacji z obiektu.

W przypadku podjęcia decyzji o ewakuacji całego **obektu** lub jego części – osoba odpowiedzialna za jej przeprowadzenie powinna w sposób zdecydowany poinformować **wszystkie przebywające osoby** o konieczności natychmiastowego opuszczenia budynku, nadzorując sprawne jej przeprowadzenie.

Obiekt powinien posiadać system techniczny do ogłoszenia alarmu pożarowego i konieczności ewakuacji. Można zastosować:

- sygnalizację dzwonek alarmowych,
- sygnalizację akustyczną,
- nagłośnienie – radiowęzeł,
- dźwiękowy system ostrzegawczy (DSO).

W przypadku braku systemów technicznych sposobem ogłoszenia alarmu są komunikaty słowne o zagrożeniu, przekazane przez wyznaczonych pracowników do wszystkich użytkowników obiektu.

Osoba podejmująca decyzję o ewakuacji, powinna przeprowadzić analizę, która powinna zawierać:

- zakres i wielkość ewakuacji z określeniem poszczególnych etapów i grup osób ewakuowanych,
- określenie kierunków ewakuacji dla poszczególnych grup, zgodnie z oznakowaniem pożarniczymi znakami informacyjnymi,

- określenie miejsca zbiórki osób ewakuowanych. Wybór miejsca zbiórki uzależniony jest od sytuacji i występujących zagrożeń na terenie akcji np. zadymienie i kierunek wiatru,
- występująca wysoka temperatura w bliskim sąsiedztwie pożaru, dojazd pomocy medycznej itp, poparty analizą i przemieszczeniem poszczególnych grup osób w miejsca bezpieczne.
- inne działania powodujące usprawnienie i bezpieczne przeprowadzenie ewakuacji.

Obowiązki osób przebywających w **obiekcie** na wypadek ogłoszenia alarmu o ewakuacji :

- przerwać natychmiast prowadzoną pracę, wyłączyć w miarę możliwości odbiorniki energii elektrycznej, zamknąć okna i drzwi,
- opuścić pomieszczenia, udając się w kierunku wskazanym przez prowadzącego ewakuację lub do najbliższego wyjścia ewakuacyjnego, prowadzącego na zewnątrz budynku zgodnie z kierunkiem oznaczonym tablicami bezpieczeństwa lub do miejsca zbiórki,
- **miejscem zbiórki w przypadku pożaru jest utwardzony teren placu i drogi przed wejściem głównym do budynku Urzędu,**
- w miejscu tym wszystkie osoby powinny otrzymać krótkie informacje o przyczynach alarmu oraz dyspozycje co do dalszego postępowania,
- w czasie ewakuacji zachować ciszę i spokój, nie dopuścić do paniki,
- poruszać się szybkim krokiem bez biegania, przepychania i wyprzedzania innych osób,
- nie zatrzymywać się i nie przemieszczać się w kierunku przeciwnym do kierunku prowadzonej ewakuacji,
- dostosować się ściśle do poleceń osób kierujących ewakuacją.

W pierwszej kolejności wychodzą osoby znajdujące się najbliżej wyjść ewakuacyjnych, miejsca pożaru, klienci i petenci Urzędu. Następnie pracownicy obiektu. Ewakuacja odbywa się zgodnie z oznakowaniem dróg ewakuacyjnych. W obiekcie pozostaje tylko wyznaczony kierownik obiektu oraz osoby znajdujące się w wykazie, które mają obowiązek sprawdzić wszystkie pomieszczenia tj. pokoje administracyjne, łazienki, pomieszczenia socjalne i magazynowe.

Badania wykazują, że typową cechą tragicznych pożarów jest zwłoka w rozpoczęciu ewakuacji osób z zagrożonego miejsca. Ten „czas rozpoczęcia ewakuacji” często przekracza czas potrzebny na przemieszczenie się osób w bezpieczne miejsce. Jest to niezwykle istotne, aby istniały efektywne środki rozpoczęcia i kontroli ewakuacji.

1. Ewakuację z **obiekту** należy podjąć po ocenie przez kierującego akcją ratowniczą, czy rzeczywiście istnieje taka potrzeba.
2. Podstawowym obowiązkiem wszystkich osób przebywających w **obiekcie** w przypadku powstania zagrożenia, jest współpraca oraz bezwzględne podporządkowanie się poleceniom kierującego akcją ratowniczą, który do czasu przybycia jednostek Państwowej Straży Pożarnej musi zorganizować ewakuację osób i mienia.
3. Wszyscy biorący udział w akcji ratowniczej powinni ewakuować się najkrótszą oznakowaną drogą ewakuacyjną poza strefę objętą pożarem lub na zewnątrz budynku.
4. Wszyscy uczestniczący w ewakuacji powinni pamiętać że :
 - w pierwszej kolejności ratuje się zagrożone życie ludzkie – ewakuację rozpoczyna się od tych pomieszczeń (lub stref), w których powstał pożar lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz z tych pomieszczeń (lub stref), z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może być odcięte przez pożar, zadymienie lub inne zagrożenie,
 - należy wyłączyć dopływ prądu do pomieszczeń i stref objętych pożarem za pomocą przeciwpożarowego wyłącznika prądu,
 - należy usuwać z zasięgu ognia wszelkie materiały palne, cenne urządzenia i przedmioty,
 - należy przeciwdziałać panice wśród osób przebywających w budynku, wzywając do zachowania spokoju, informując o drogach ewakuacji oraz roztaczać opiekę nad potrzebującymi pomocy,
 - w przypadku odcięcia dróg ruchu dla pojedynczych osób lub grupy ludzi, należy niezwłocznie dostępnymi środkami, bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy powiadomić kierującego akcją ratowniczą,
 - osoby odcięte od dróg wyjścia, a znajdujące się w strefie zagrożenia, należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła zagrożenia i w miarę posiadanych środków i istniejących warunków, ewakuować z zewnątrz przy pomocy sprzętu przybyłych jednostek Państwowej Straży Pożarnej,

- wchodząc do pomieszczeń lub stref silnie zadymionych, przyjmować pozycję pochyloną (jak najbliższej podłogi) oraz zabezpieczać drogi oddechowe prostymi środkami (np. zmoczonym w wodzie materiałem),
- podczas przechodzenia przez silnie zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, aby nie stracić orientacji co do kierunku ruchu,
- nie należy otwierać bez koniecznej potrzeby drzwi do pomieszczeń, które mogą być objęte pożarem, ponieważ nagły dopływ powietrza sprzyja gwałtownemu rozprzestrzenianiu się ognia – otwierając drzwi do takich pomieszczeń należy chować się za ich ościeżnicę,
- po zakończeniu ewakuacji osób należy sprawdzić, czy wszyscy opuścili poszczególne pomieszczenia – przy niezgodności stanu osobowego i podejrzenia, że ktoś pozostał w zagrożonej strefie, należy natychmiast fakt ten zgłosić jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji i przeprowadzić ponowne sprawdzenie pomieszczeń w budynku,

7.1.3. Ograniczenie skutków zagrożeń.

Podstawowe czynności, które mogą zostać zrealizowane dla ograniczenia skutków zagrożeń to:

- zamknięcie wszystkich drzwi i okien w pomieszczeniu objętym pożarem - uwaga ta dotyczy wszystkich pomieszczeń,
- usunięcie materiałów palnych z sąsiedztwa pomieszczeń objętych pożarem,
- wyłączenie dopływu energii elektrycznej do strefy objętej pożarem
przeciwpożarowy wyłącznik prądu dla obiektu znajduje się w skrzynce rozdzielczej na zewnątrz budynku,
- wyłączenie dopływu gazu do strefy objętej pożarem.

7.1.4. Usunięcie źródła zagrożenia.

Wyposażenie **obiektu** w podręczny sprzęt gaśniczy umożliwia prowadzenie bezpośrednich działań gaśniczych mających na celu usunięcie źródła zagrożenia.

Działania te mogą być prowadzone z wykorzystaniem:

- instalacji hydrantowej, wewnętrznej do podawania prądów gaśniczych wody w strefę pożaru.

- gaśnic stanowiących wyposażenie punktów podręcznego sprzętu gaśniczego. Użycie gaśnic powinno być zgodne z przeznaczeniem określonym przez producenta, a obsługa gaśnic zgodna z instrukcją zamieszczoną na gaśnicach.

7.1.5. Zabezpieczenie miejsca działań przed ponownym wystąpieniem zagrożenia.

Likwidacja źródła zagrożenia i zakończenie działań ratowniczych wiąże się z koniecznością wykonania szeregu czynności mających na celu szczegółową kontrolę terenu działań w związku z możliwością występowania ukrytych źródeł zagrożenia oraz jego zabezpieczenia przed możliwością ponownego ich wystąpienia. Zakres tych czynności każdorazowo określany jest przez dowódcę z Państwowej Straży Pożarnej w formie protokołu przekazania terenu działań ratowniczych.

Wykonanie tego zakresu czynności stanowi obowiązek osoby przyjmującej teren działań.

7.2. Kierowanie działaniami ratowniczo - gaśniczymi.

Do przejścia kierowania działaniem ratowniczym zobowiązani są (w kolejności obejmowania dowodzenia) obecni lub przybyli na miejsce zdarzenia:

1. Wójt, Zastępca Wójta lub Sekretarz Gminy,
2. Wyznaczony kierownik obiektu,
3. Ochrona w godzinach nocnych,
4. Strażak Państwowej Straży Pożarnej przejmujący dowodzenie zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie kierowania działaniami ratowniczymi.

W czasie działania **obektu**, to jest w czasie kiedy przebywają na jego terenie lub mogą przebywać pracownicy konieczne jest, aby obecny był kierownik lub osoba go zastępująca, posiadająca niezbędną wiedzę o specyfice budynku, systemach ochrony przeciwpożarowej. Osoba ta musi potrafić pełnić rolę kierownika lokalnej akcji ratowniczo - gaśniczej na terenie podległej sobie użytkowanej powierzchni.

8. Charakterystyka obiektu.

8.1. Układ funkcjonalny, przeznaczenie.

Obiekt usytuowany jest na działce w centrum miejscowości pod adresem Somianka-Parcele 16B, 07-203 Somianka, w sąsiedztwie zabudowy gospodarczej i mieszkaniowej. W budynku mieszczą się pomieszczenia funkcjonalne Urzędu Gminy Somianka wraz z zapleczem socjalnym, sanitarnym i użytkowym. W części obiektu, na poziomie piwnicy funkcjonuje Posterunek Policji w Somiance, posiadający oddzielne wejście od lewego szczytu budynku.

Jest to budynek wolnostojący, jednobryłowy, ze swobodnym dostępem do obiektu z każdej strony. Obiekt spełnia typowe funkcje administracyjne, jest dostępny dla interesantów w dni robocze. Praca w obiekcie typowo odbywa się w godz. 8.00 do 16.00, w wybrane dni może odbywać się dłużej np. ze względu na sesje. Odległości od innych obiektów są zgodne z przepisami i wynoszą ponad 15m.

Placówka prowadzi działalność administracyjno-biurową, edukacyjną i kulturalną.

Dane techniczne:

- Powierzchnia zabudowy 355,60 m²,
- Powierzchnia całkowita 1217,00 m²,
- powierzchnia użytkowa: 872,00 m²
- Liczba kondygnacji – 2
- Wysokość budynku – 10,0 m
- Kubatura 2086,00 m³,

Budynek Urzędu to **obiekt** wolnostojący, 1-piętrowy, niski, podpiwniczony. Konstrukcja murowana z cegły i pustaka o stropach żelbetowych, wylewanych klatkach schodowych oraz dach kryty blachodachówką. Składa się z kilkunastu pokoi biurowych, sanitariatów i łazienek, sali konferencyjnej, pomieszczeń USC, serwerowni, gabinetu wójta, pomieszczeń przeznaczonych na archiwum i magazynek, pomieszczeń technicznych oraz kotłowni olejowej na poziomie piwnic. W części lewego skrzydła budynku, w piwnicy budynku mieszczą się pomieszczenia posterunku policji. W prawym skrzydle piwnicy zlokalizowane jest pomieszczenie garażu dla samochodu osobowego. Do budynku prowadzi jedno główne wejście, będące jednocześnie wyjściem ewakuacyjnym z poziomu parteru oraz dwa wyjścia z piwnicy budynku, jedno z posterunku a drugie z pomieszczenia kotłowni olejowej. Cały budynek stanowi 1 strefę pożarową.

8.1.1.1.1. Kwalifikacja zagrożeń poszczególnych pomieszczeń :

◆ budynek Urzędu	- ZL III
◆ Posterunek Policji	-ZLIII
◆ pomieszczenia biurowe	- $Q_d < 500 \text{ MJ/m}^2$
◆ pomieszczenie archiwum	- $Q_d < 1000 \text{ MJ/m}^2$
◆ kotłownia olejowa	- $Q_d > 4000 \text{ MJ/m}^2$

8.2. Kwalifikacja zagrożeń poszczególnych pomieszczeń .

W budynku występują pomieszczenia zakwalifikowane ZL III. Nie występują pomieszczenia zagrożone wybuchem. W piwnicy budynku znajduje się niewydzielone pożarowo pomieszczenie kotłowni olejowej, z piecem zasilanym olejem opałowym, zgromadzonym w 4 zbiornikach o pojemności 2000l każdy. Piec firmy De Dietrich, GT 307 o mocy nominalnej 140-175KW.

8.3. Warunki techniczno - budowlane i podział na strefy pożarowe.

8.3.1. Klasa odporności pożarowej budynku.

Obiekt posiada konstrukcję murowaną, z cegły pełnej, bloczków z betonu komórkowego, część ścian żelbetowa, wypełnienia wełną mineralną. Ściany wewnętrzne z cegły pełnej 25 cm, działowe 12cm, stropy żelbetowe, wylewane. Schody żelbetowe wylewane, pokryte płytkami ceramicznymi i lastrykiem szlifowanym. Dach o konstrukcji drewnianej, kryty blachą, z ociepleniem wełną mineralną (NRO). Obiekt zakwalifikowany jest do klasy odporności pożarowej „C”.

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku					
	główna konstrukcja nośna	konstrukcja dachu	strop	ściana zewnętrzna	ściana wewnętrzna	przekrycie dachu
„C”	R 60	R 15	REI 60	EI 30	EI 15	E 15
"D"	R 30	(-)	REI 30	EI 30	(-)	(-)

Oznaczenia:

R – nośność ogniowa w minutach określona zgodnie z PN.

E – szczelność ogniowa w minutach j. w.

I – izolacyjność ogniowa w minutach j. w.

8.3.2. Podział na strefy pożarowe.

Obiekt znajduje się w jednej strefie wydzielenia pożarowego. Sala konferencyjna poniżej 50 osób przebywających jednocześnie. Kotłownia olejowa w piwnicy budynku nieoddzielona pożarowo. Wyjścia z obiektu prowadzą na zewnątrz budynku. Wszystkie elementy budynku wykonano z materiałów nierozprzestrzeniających ognia (NRO).

8.4. Warunki ewakuacyjne.

Z pomieszczeń budynku, w którym mogą przebywać ludzie, należy zapewnić bezpieczne wyjście prowadzące bezpośrednio na przestrzeń otwartą, do innej strefy pożarowej lub na drogi komunikacji ogólnej, zwane drogami ewakuacyjnymi. Drzwi ewakuacyjne z pomieszczeń powinny mieć szerokość co najmniej 0,9 m. W obiekcie szerokość wyjść ewakuacyjnych wynosi min. 1,2m.

Długość dojścia ewakuacyjnego z pomieszczeń biurowych i socjalnych w strefie ZLIII, przy jednym kierunku ewakuacji nie przekracza 30m. Drogi i drzwi ewakuacyjne są oznakowane znakami ochrony ppoż zgodnie z PN. W budynku będzie zapewnione oświetlenie awaryjne. Uwzględniając powyższe warunki, w obiekcie występują następujące wyjścia i drogi ewakuacyjne bezpośrednio na zewnątrz budynku i na drogi ewakuacyjne:

Parter.

- **główne wyjście ewakuacyjne** korytarzami i klatką schodową w kierunku na zewnątrz przez główne drzwi wejściowe do budynku od strony ulicy do strefy wyznaczonej dla ewakuacji ludzi jako rejon ewakuacji,

Piwnica.

- **wyjście ewakuacyjne** na zewnątrz z pomieszczeń piwnicy na zewnątrz z pomieszczeń posterunku policji w lewym skrzydle budynku oraz z kotłowni olejowej od strony parkingu z tyłu budynku.

9. Wyposażenie obiektu w instalacje techniczne - zasady konserwacji i utrzymania.

Instalacje i urządzenia techniczne, będące wyposażeniem obiektu, powinny pod względem bezpieczeństwa pożarowego odpowiadać warunkom technicznym określonym w Polskich Normach oraz przepisach szczególnych.

9.1. Instalacje techniczne w obiekcie:

- instalacja elektryczna,
- instalacja odgromowa,
- instalacja wentylacyjna,
- instalacja wodno – kanalizacyjna,
- instalacja IT

Instalacje i urządzenia techniczne należy użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, a w szczególności należy poddawać je okresowym przeglądom i konserwacji.

Stwierdzone uszkodzenia i awarie instalacji wewnętrznych, a szczególnie instalacji gazowej, elektrycznej, oświetlenia awaryjnego powinno być natychmiastowo zgłaszane kierownikowi obiektu.

1. Pomiary rezystancji izolacji przewodów roboczych instalacji elektrycznej nie rzadziej niż co 5 lat (STREFY ZAGROŻONE WYBUchem co 1 rok).
2. Pomiary napięć i obciążeń instalacji elektrycznej nie rzadziej niż co 5 lat,
3. Sprawdzenie skuteczności ochrony przeciwpożarowej, pomiar rezystancji uziemień roboczych i ochronnych oraz sprawdzenie ciągłości przewodów ochrony przeciwporażeniowej nie rzadziej niż co 5 lat,
4. Badania okresowe stanu technicznego urządzeń piorunochronnych nie rzadziej

- niż co 6 lat (STREFY ZAGROŻONE WYBUCEM co 1 rok),
5. Usuwanie zanieczyszczeń z przewodów spalinowych opalanych paliwem stałym co najmniej 4 razy w roku, a paliwem płynnym i gazowym co najmniej 2 razy w roku,
 6. Usuwanie zanieczyszczeń z przewodów wentylacyjnych znajdujących się w obiektach ogrzewanych paliwem stałym co najmniej raz w roku.
 7. Badanie stanu technicznej sprawności elementów budynku, budowli i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu co najmniej raz w roku,
 8. Badanie stanu sprawności technicznej i użytkowej całego obiektu budowlanego, estetyki obiektu oraz jego otoczenia co najmniej raz na 5 lat.

UWAGA:

Użytkownik przedmiotowego obiektu zobowiązany jest do stałej kontroli oraz badań wszystkich instalacji i urządzeń technicznych będących wyposażeniem obiektu (badania potwierdzone protokołem i wpisem do książki obiektu).

Kierownik zobowiązany jest posiadać następujące protokoły badań i sprawdzeń:

- instalacja elektroenergetyczna (odgromowa) - protokół skuteczności ochrony przeciwporażeniowej oraz stanu rezystancji izolacji,
- przewody kominowe spalinowe i wentylacyjne - protokół z okresowej kontroli przewodów kominowych, dymowych, spalinowych oraz wentylacyjnych,
- instalacja gazowa - protokół okresowej kontroli sprawności.
- instalacje techniczne przeciwpożarowe - protokół okresowej kontroli sprawności.

Termin ostatniej kontroli ww. badań powinien być zgodny z terminem wynikającym z obowiązujących przepisów.

9.2. Techniczne środki zabezpieczenia ppoż., wyposażenie obiektu w instalacje i urządzenia przeciwpożarowe.

Nie należy dokonywać żadnych zmian lub modyfikacji w istniejących instalacjach bez konsultacji z projektantem lub instalatorem danego systemu (lub inną wykwalifikowaną w tym zakresie osobą). Jest to szczególnie ważne w przypadku kiedy systemy są połączone i ich działanie opiera się na kolejności zadziałania pozostałych systemów.

9.2.1. Instalacja hydrantowa wewnętrzna.

Budynek posiada instalację z 2 kpl hydrantów wewnętrznych H-25 z węzłem płaskoskładanym 20 mb. Hydranty rozmieszczone są na parterze i piętrze budynku. Zasilanie instalacji hydrantowej z sieci wodociągowej wiejskiej.

Hydranty wewnętrzne co najmniej raz do roku należy poddawać próbom pomiaru parametrów hydraulicznych (tj. wydajność i ciśnienie).

Co 5 lat wszystkie węże i hydranty powinny być poddane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze instalacji zgodnie z EN 671-1 i EN 671-2.

9.2.2. Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru.

Zapewnienie właściwego przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego jest jednym z elementów warunkujących stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu. Przez określenie wody niezbędnej do zewnętrznego gaszenia pożaru, należy rozumieć wodę przeznaczoną do gaszenia pożarów bądź do obrony obiektów zagrożonych przerzutem ognia, która może być czerpana przez pompy lub sprzęt straży pożarnej. Wymaganą ilość zapewniają podziemne hydranty 75 zlokalizowane na sieci wodociągowej wiejskiej . Sieć wykonana jest jako rozgałęźna. Najbliższy hydrant umieszczony jest w odległości nie dalej niż 70 m od obiektu.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 124, poz. 1030). – ilość wody dla **obektu** określa się na 10 l/s.

9.2.3. Oświetlenie awaryjne.

Budynek nie jest wyposażony w oświetlenie awaryjne (ewakuacyjne).

Oświetlenie umożliwia łatwe i szybkie wyjście z budynku w czasie zaniku oświetlenia podstawowego. Wymagania dotyczące oświetlenia drogi ewakuacyjnej według obowiązującej normy PN-EN 1838:2005 odpowiednio muszą wynieść $E_{\min \text{ dop}} > 1 \text{ lx}$ wymagane minimalne natężenie oświetlenia drogi ewakuacyjnej o szerokości nie mniej niż 2m, na podłodze wzdłuż środkowej linii ewakuacyjnej, a na centralnym pasie drogi, obejmującym nie mniej niż połowę szerokości drogi co najmniej 50 %, $T_{\text{zał}} < 5,0 \text{ sek}$ czas załączenia oświetlenia ewakuacyjnego po zaniku innych rodzajów oświetlenia elektrycznego – dotyczy 50% wymaganego natężenia, pełny poziom natężenia w ciągu 60 sek., minimalny czas oświetlenia 1 h.

Oświetlenie awaryjne należy co najmniej raz do roku poddawać badaniom natężenia zgodnie z PN-EN 1838:2005.

9.2.4. Urządzenia oddymiające.

W pomieszczeniach obiektu nie występują ppoż. urządzenia oddymiające.

9.2.5. Instalacja sygnalizacyjno – alarmowa.

Nie występuje.

9.2.6. Dźwiękowy system ostrzegawczy DSO.

Nie występuje.

9.2.7. Drzwi przeciwpożarowe.

Drzwi przeciwpożarowe nie są zastosowane.

9.2.8. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu.

Wyłącznik ten służy do wyłączenia prądu w całym **obiekcie** w przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia i jedynie w tych przypadkach może być użyty.

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu znajduje się w skrzynce rozdzielczej na zewnątrz budynku.

UWAGA! Wszystkie urządzenia i instalacje przeciwpożarowe powinny być poddawane czynnościom konserwacyjnym nie rzadziej niż raz do roku lub zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w odnośnej dokumentacji techniczno-ruchowej oraz instrukcjach obsługi.

9.3. Drogi pożarowe.

Dojazd do **obiektu** jest możliwy z praktycznie każdej strony, umożliwiając to wewnętrzne, utwardzone kostką brukową o odpowiedniej nośności drogi komunikacyjne. Nie ma obowiązku bezpośredniej obsługi budynku drogą pożarową. Dojazd straży pożarnych od strony ulicy. Dojazdy pożarowe zapewniają wymagane przepisami parametry tj. :

- ↘ istnieje możliwość przejazdu samochodów straży pożarnej bez zawracania,
- ↘ droga zlokalizowana jest w odległości minimum 5 m od ściany budynku,
- ↘ droga przebiega od strony dłuższego boku i wejść do budynku,
- ↘ szerokość drogi nie jest mniejsza niż 4 m,
- ↘ nośność utwardzonej jezdni wynosi 200 kN,
- ↘ nacisk na oś samochodu wynosi 100 kN.

10. Materiały niebezpieczne pożarowo.

Materiał niebezpieczny pożarowo - rozumie się przez to ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 55°C, gazy palne, materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą lub parą wodną gazy palne, materiały zapalające się samorzutnie w powietrzu, materiały wybuchowe i pirotechniczne, materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji oraz materiały mające skłonności do samozapalenia. Przy używaniu lub przechowywaniu materiałów niebezpiecznych pożarowo powinny być przestrzegane następujące zasady:

1. Wszystkie czynności związane z wytwarzaniem, przetwarzaniem, obróbką, transportem lub składowaniem materiałów niebezpiecznych pożarowo powinny być wykonywane zgodnie z warunkami ochrony przeciwpożarowej określonymi w instrukcji bezpieczeństwa pożarowego, o której mowa w paragrafie 5 lub według wskazań ich producenta,
2. Ilość materiału niebezpiecznego pożarowo znajdującego się na stanowisku pracy nie może przekroczyć wielkości dobowego zapotrzebowania lub dobowej produkcji, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej,
3. Zapas materiałów niebezpiecznych pożarowo przekraczający wielkości określone w pkt 2 powinien być przechowywany w oddzielnym pomieszczeniu przystosowanym do takiego celu,
4. Materiały niebezpieczne pożarowo powinny być przechowywane w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu w następstwie procesu

składowania lub wskutek wzajemnego oddziaływania,

5. Ciecze o temperaturze zapłonu poniżej 55°C należy przechowywać wyłącznie w pojemnikach wykonanych z materiałów co najmniej trudno zapalnych, odprowadzających ładunki elektryczności statycznej, wyposażonych w szczelne zamknięcia; pojemniki powinny być dodatkowo zabezpieczone przed stłuczeniem,
6. Materiały niebezpieczne pożarowo nie powinny być przechowywane w pomieszczeniach piwnicznych, na poddaszach i strychach, w obrębie klatek schodowych i korytarzy oraz innych pomieszczeniach ogólnie dostępnych, jak również na tarasach, balkonach i loggiach,
7. Ciecze o temperaturze zapłonu poniżej 55°C nie powinny być przechowywane w pojemnikach, urządzeniach i instalacjach nie przystosowanych do tego celu,
8. Przy stosowaniu w pomieszczeniach cieczy o temperaturze zapłonu poniżej 21°C należy zapewnić skuteczną wentylację,

Podczas przechowywania cieczy o temperaturze zapłonu poniżej 55°C w budynkach, w strefach pożarowych zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi, należy przestrzegać następujących zasad:

1. W jednej strefie pożarowej, zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi innej niż ZL IV oraz o przeznaczeniu innym niż handlowo-usługowe jest dopuszczalne przechowywanie do 10 dm³ cieczy o temperaturze zapłonu poniżej 21°C oraz 50 dm³ cieczy o temperaturze zapłonu 21+55°C,
2. W pomieszczeniach handlowo-usługowych jest dopuszczalne przechowywanie cieczy o temperaturze zapłonu do 55°C w takiej ilości, że gęstość obciążenia ogniowego stworzona przez te ciecze nie przekroczy 500 MJ/m²,
3. W pomieszczeniach handlowo-usługowych stanowiących odrębną strefę pożarową jest dopuszczalne przechowywanie cieczy palnych w ilościach większych niż określone w pkt 2, pod warunkiem spełniania przez te pomieszczenia wymagań budowlanych i instalacyjnych dotyczących stref pożarowych magazynowych,
4. W pomieszczeniach handlowo-usługowych ciecze palne powinny być przechowywane w szczelnych naczyniach, zabezpieczonych przed stłuczeniem, a ich sprzedaż należy prowadzić bez rozlewania.

11. Sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji.

Ze względu na to, że w **obiekcie** może przebywać więcej niż 50 osób nie będących jego stałymi użytkownikami zgodnie z obowiązującymi przepisami występuje obowiązek praktycznego sprawdzania organizacji oraz warunków ewakuacji. Zaleca się przeprowadzanie okresowych, próbnych prób sprawdzania organizacji oraz warunków ewakuacji raz na 2 lata.

12. Aktualizacja instrukcji.

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej. Kartę aktualizacji stanowi załącznik nr 4.

ZEZWOLENIE Nr...../.....

na przeprowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo, np prac z otwartym ogniem (spawanie, cięcie, lutowanie, nagrzewanie itp.)

1. Miejsce wykonywania prac

.....

(piętro, pomieszczenie itp.)

2. Rodzaj prac

.....

3. Czas trwania prac, dnia r., od godziny do godziny.....

4. Zagrożenia pożarowe w miejscu prowadzenia prac

.....

(określić z czego wynikające)

5. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru

.....

6. Środki zabezpieczenia:..

a) przeciwpożarowe.....

b) BHP.....

c)

inne.....

7. Sposoby prowadzenia prac

.....

8. Osoby odpowiedzialne za:

a) przygotowanie miejsca prac, środków zabezpieczających i zabezpieczenie toku prac:

• imię, nazwisko

podpis

wykonano

b) wyłączenie urządzeń, instalacji spod napięcia:

• imię, nazwisko

podpis

wykonano

9. Zezwalam na rozpoczęcie robót (po złożeniu podpisów przez właściwe osoby w pkt. 8):

10. Prace zakończono dnia o godzinie
wykonał.....

11. Stanowisko pracy i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań
mogących spowodować powstanie pożaru,

stwierdzam odebranie robót:

skontrolował.....

PROTOKÓŁ
zabezpieczenia przeciwpożarowego prac spawalniczych

1. Nazwa budynku, części obiektu, w którym wykonywane są prace spawalnicze:.....

2. Kategoria zagrożenia ludzi, własności pożarowe materiałów palnych występujących w budynku, części, pomieszczeniu:

3. Rodzaj elementów budowlanych występujących w budynku, pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac spawalniczych:

4. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku, pomieszczenia, na okres wykonywania prac:

5. Środki i sposób alarmowania straży pożarnej oraz współpracowników w razie powstania pożaru:

6. Osoba(y) odpowiedzialne za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego.....

8. Osoba(y) odpowiedzialne za przeprowadzenie kontroli rejonu prac spawalniczych po ich zakończeniu:

Podpisy członków komisji:

1.

2.

3.

Załącznik nr 3

Wykaz osób do alarmowania
w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia
Urząd Gminy Somianka
Somianka- Parcele 16B

Lp.	STANOWISKO	IMIĘ I NAZWISKO	TELEFON
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

Karta aktualizacji
Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego
Urząd Gminy Somianka
Somianka- Parcele 16A

Lp.	Zakres aktualizacji	Data aktualizacji	Uwagi	Podpis osoby dokonującej aktualizacji
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

.....
imię i nazwisko

.....
stanowisko

OŚWIADCZENIE

Niniejszym oświadczam, że zapoznałem/łam się z postanowieniami zawartymi w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dla **Urzędu Gminy Somianka, Somianka-Parcele 16B** , i zobowiązuję się je przestrzegać.

.....
podpis pracownika

Załącznik nr 6.

**USTALENIE NLEŻNOŚCI PODRĘCZNEGO SPRZĘTU GAŚNICZEGO
DLA OBIEKTÓW URZĘDU GMINY W SOMIANKA.**

Biorąc pod uwagę zasady dotyczące wyposażenia obiektu w urządzenia przeciwpożarowe, występujące i stosowane w budynku materiały, układ funkcjonalny pomieszczeń oraz ich powierzchnie użytkowe ustala się wyposażenie ich w następujących ilości i rodzaje podręcznego sprzętu gaśniczego – gaśnic:

Piwnica.

- 1 egz. gaśnicy proszkowej GP-6x ABC, tj. o zawartości 6 kg proszku gaśniczego ABC na korytarzu, przy archiwum,
- 1 egz. gaśnicy proszkowej GP-6x ABC, tj. o zawartości 6 kg proszku gaśniczego ABC w kotłowni olejowej,
- 1 egz. koca gaśniczego w kotłowni;
- oddzielne wyposażenie w podręczny sprzęt ppoż. posterunku policji.

Parter.

- 2 egz. gaśnicy proszkowej GP-6x ABC, tj. o zawartości 6 kg proszku gaśniczego ABC na korytarzu,
- 1 egz. gaśnicy do gaszenia urządzeń komputerowych w pomieszczeniu serwerowni,
- 1 hydrant wewnętrzny H-25 z wężem 20mb zlokalizowany obok klatki schodowej .

Piętro.

- 2 egz. gaśnicy proszkowej GP-6x ABC, tj. o zawartości 6 kg proszku gaśniczego ABC na korytarzu,
- 1 hydrant wewnętrzny H-25 z wężem 20mb zlokalizowany na korytarzu, obok klatki schodowej .

Sprzęt gaśniczy zlokalizowany wg schematu na szkicach ewakuacyjnych budynku.